

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem ve věci

žalobce: **A. R.,**
nar.,
státní příslušnost: Marocké království,
t. č. v X

proti
žalovanému: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy,**
Odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a
eskort,
se sídlem Kaplanova 2055/4, Praha 4,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 12. 2022, č. j. KRPA-308492-26/ČJ-2022-000022-MIG,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Návrh žalobce na přiznání odkladného účinku žalobě se zamítá.

Odůvodnění.

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo rozhodnuto o tom, že se podle § 124 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) prodlužuje doba jeho zajištění za účelem správního vyhoštění stanovená rozhodnutím Policie ČR, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy ze dne 22. 9. 2022, č. j. KRPA-308492-15/ČJ-2022-000022-MIG, a to o 90 dnů.

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

2. Žalobce uvedl, že prodlužující délka zajištění byla stanovena nepřiměřeně bez řádného odůvodnění. Odůvodnění je obecné, nezohledňuje konkrétní situaci žalobce. Poukázal na mimořádnost institutu zajištění a fakt, že délka zajištění nesmí přesáhnout dobu přiměřenou vzhledem ke sledovanému cíli, kdy pokud správní orgán nepostupuje v řízení aktivně a svědomitě a bez rozumného důvodu nepřetržává řádný postup směřující k vyhoštění, přestává být zajištění oprávněné. Je zde povinnost správního orgánu posuzovat skutečnosti odůvodňující prodlužování zajištění, tyto musí být adekvátně doloženy. Pokud nejsou tyto podmínky respektovány, nemá příslušná skutková podstata oporu ve spise. V rozhodnutí dle žalobce absentují dostatečně odůvodněné úvahy o tom, že žalobce nebude spolupracovat, plnit podmínky zvláštního opatření a že dojde k maření rozhodnutí o správním vyhoštění. Žalovaný neplní svou povinnost zkoumat, zda trvají důvody zajištění a na místo, aby si opatřil nové podklady, vycházel z materiálů, které měl k dispozici při rozhodování o zajištění. Žalobce za dobu svého zajištění neobdržel náhradní cestovní doklad. Z rozhodnutí není zřejmé, na základě čeho se žalovaný domnívá, že k vystavení náhradního cestovního dokladu a realizaci vyhoštění dojde během lhůty prodloužení zajištění, příslušné ministerstvo Maroka informovalo, že doklad bude vystaven v neurčitěm termínu. Žalovaný uvádí, že dobu zajištění stanovil s ohledem na předpokládanou složitost přípravy vyhoštění, není však jasné, z jakého důvodu se žalovaný domnívá, že bude možné vyhoštění realizovat právě ve lhůtě 90 dnů. Zdůvodnění doby zajištění není dostatečně určité. Tato doba záleží na spolupráci s marockým velvyslanectvím, které však nedalo žádnou časovou představu o tom, kdy a zda vůbec by mělo k vydání dokladu dojít. Žalobce má za to, že dosavadní postup v řízení svědčí spíše o nemožnosti uskutečnění vyhoštění. Dle žalobce má neschopnost příslušného státu vydat náhradní cestovní doklad relevanci pro hodnocení reálného předpokladu uskutečnitelnosti vyhoštění. Hodnocení reálnosti předpokladu vyhoštění je založeno na pravděpodobnosti. Dle žalobce měl žalovaný použít některé ze zvláštních opatření. Posouzení této možnosti není dostatečné. Nelze připustit paušalizované rozhodování. V případě žalobce bylo jako důvod pro jeho zajištění to, že se na území ČR nacházel nelegálně. Nepáchal jinou protiprávní činnost. Žalovaný nemá prokázáno, že by žalobce opatření nerespektoval. Zajištění nesmí být svévolné, pokud je pravděpodobné, že nebude možné jeho cíl realizovat, stává se nezákonným. Maximální doba zajištění neznamená, že lze pokaždé zajištění prodlužovat až do této možné délky pouze proto, že trvají obavy z maření realizace správního vyhoštění. Je nezbytné, aby správní orgán vyhodnotil všechny relevantní potřebné kroky a upřesnil svůj odhad, jak dlouho jejich provedení přibližně zabere. Rozhodnutí žalovaného je naproti tomu šablonovité a je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.
3. Žalobce v žalobě také navrhl přiznání odkladného účinku žalobě. Trváním zajištění by mu dle jeho názoru vznikla nepoměrně větší újma, než jaká vznikne jeho přiznáním, docházelo by k porušování jednoho ze základních lidských práv na osobní svobodu a nedotknutelnost.
4. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Má za to, že v napadeném rozhodnutí jasně a konkrétně uvedl skutečnosti, které ho vedly k vydání žalobou napadeného rozhodnutí o prodloužení doby zajištění, bylo vysvětleno prodloužení o 90 dnů. Následně žalovaný poukázal na okolnosti zajištění žalobce, jeho zajištění a rozhodnutí o prodloužení. Dále uvedl, že dne 6. 12. 2022 obdržel vyjádření od Ředitelství služby cizinecké policie (dále jen „ŘSCP“) ve věci zjišťování totožnosti žalobce, dle kterého je dle žalovaného zřejmé, že do dne vydání napadeného rozhodnutí nebyl žalovaný schopen realizovat správní vyhoštění z Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

území České republiky, jelikož žalobce nedisponuje cestovním dokladem, který by ho opravňoval vycestovat zpět do domovského státu. Na základě uvedených skutečností přistoupil k prodloužení zajištění žalobce. Dle žalovaného zde je reálný předpoklad realizace výkonu vyhoštění z území České republiky, a to ve stanovené době trvání prodloužení zajištění. Tudíž realizace vyhoštění žalobce je potenciálně možná. Při stanovení doby prodloužení trvání zajištění bylo přihlédnuto k době, která je nutná k zabezpečení přepravních dokladů, kdy ŘSCP jako příslušný orgán podle § 163 odst. 1 písm. i) zákona o pobytu cizinců obstarává letenku nebo vyjednává průvoz žalobce přes jiné státy Evropské unie, kdy je nutné zajistit policejní eskortu přes dotčené státy a komunikuje se státem o vzetí zpět cizince do domovského státu. Žalovaný je přesvědčen, že doba trvání zajištění stanovená na 90 dnů je přiměřená. Žalovaný dále uvádí, že má za to, že jasně a dostatečně definoval na straně 4 a 5 napadeného rozhodnutí, proč nepřistoupil k možnosti užití mírnějších opatření. Volba mírnějších opatření, než je zajištění cizince, je vázána na předpoklad, že cizinec bude se státními orgány spolupracovat při realizaci tohoto opatření a že neexistuje důvodná obava, že se nebude vyhýbat případnému výkonu správního vyhoštění. Pokud zde existují skutečnosti nasvědčující tomu, že cizinec bude případný výkon správního vyhoštění mařit, nelze dle § 123b odst. 3 zákona o pobytu cizinců přistoupit ke zvláštnímu opatření za účelem vycestování cizince. Po zhodnocení dosavadního chování žalobce a s ohledem na jeho pobytovou historii dospěl žalovaný k závěru, že v jeho případě existuje důvodná obava, že výkon správního vyhoštění bude zmařen, a proto nebyl nucen na místo zajištění žalobce uložit mírnější prostředky ve formě zvláštních opatření. Žalovaný poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 5 Azs 20/2016-38, je přesvědčen, že dostatečným způsobem odůvodnil, proč nepřistoupil k možnosti užití mírnějších opatření. Domnívá se, že výstižně shrnul podstatné skutečnosti skutkového stavu a uvedl, které listinné důkazní prostředky jej opravňují vydat napadané rozhodnutí. V odůvodnění napadeného rozhodnutí se vypořádal se skutečností, zda byly naplněny podmínky prodloužení zajištění o 90 dnů a zda neexistují překážky ve vycestování, které by způsobily nemožnost realizace správního vyhoštění. Nelze tedy uvést, že napadené rozhodnutí je nezákonné či nepřiměřené. Žalovaný shledal v jednání žalobce rozpor se zájmem společnosti na dodržení podmínek pro vstup a pobyt cizinců na území České republiky.

5. Ze správního spisu soud zjistil tyto pro řízení podstatné skutečnosti.
6. Dle úředního záznamu ze dne 21. 9. 2022 byla kontrolována skupina tří cizinců, u kterých bylo na místě zjištěno, že nedisponují žádným platným cestovním dokladem ani povolením k pobytu, přičemž jedním z nich byl žalobce. Šetřením na pracovišti Policie ČR, Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje, Odbor cizinecké policie Brno byla zjištěna totožnost žalobce jako osoby X, státní příslušnost Palestina. V evidencích PČR bylo dále zjištěno, že žádný ze zadržených cizinců nedisponoval pobytovým oprávněním na území ČR.
7. Při výslechu žalobce sdělil, že se jmenuje X, nar. X, Maroko, je svobodný a bezdětný. Z Maroka odcestoval do Turecka, poté do Bulharska, Srbska, do Maďarska se dostal pomocí převaděče. Hranici překročil tak, že přešel plot v lese mimo hraniční přechod. Z Maďarska jel autem do ČR, kde přijel 21. 9. 2022. Cílovou zemí je Itálie, ČR pouze projíždí. V ČR žalobce a další osoby pouze vysadili, aby jeli následně do Itálie vlakem. Cestovní doklad nechal v Turecku. Za cestu měl zaplatit 1900 euro. Z Maroka odcestoval z ekonomických důvodů, není tam práce. Do ČR přijel v ten den, kdy byl zajištěn policií. Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

Do Itálie cestoval za lepším životem. Než byl policií zadržen, nevěděl, že je v ČR. Ví, že k pobytu na území ČR potřebuje platný cestovní doklad a vízum. Neví, proč uváděl jinou totožnost, měl strach. Tato totožnost, kterou uvedl, je pravá. Nepodnikl žádné kroky k legalizaci zdejšího pobytu, v Itálii chtěl požádat o azyl a pracovat. V ČR nemá žádné ubytování ani zázemí. Neléčí se s žádnou nemocí. V ČR nechce požádat o udělení mezinárodní ochrany, tak chce učinit až v Itálii. Má u sebe asi 100 euro. Finančními prostředky na složení finanční záruky nedisponuje. V ČR ani EU nemá žádné vazby. Do Maroka se vrátit nechce. Není mu známa žádná překážka vycestování z ČR. Domovská země je pro něj bezpečná, žije tam jeho rodina.

8. Rozhodnutím Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy č. j. KRPA-308492-13/ČJ-2022-000022-MIG ze dne 22. 9. 2022 bylo žalobci podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona o pobytu cizinců a § 119 odst. 1 písm. b) bodu 3 téhož zákona uloženo správní vyhoštění a byla stanovena doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států EU v délce 1 rok. Počátek této doby byl určen od okamžiku, kdy uplyne doba stanovená k vycestování. Doba k vycestování byla stanovena do 20 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí.
9. Téhož dne vydalo Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy rozhodnutí č. j. KRPA-308492-15/ČJ-2022-000022-MIG, kterým bylo rozhodnuto o zajištění žalobce podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců za účelem správního vyhoštění, a to na 90 dnů ode dne omezení osobní svobody.
10. Součástí správního spisu je informace cizinci o možnosti využít dobrovolného návratu ze dne 22. 9. 2022, kterou byl žalobce poučen o tom, že v době jeho zajištění v zařízení je oprávněn podat žádost o dobrovolný návrat do státu, jehož je občanem, nebo jiného státu, který mu umožní pobyt na svém území.
11. Součástí spisu je dále žádost o zjištění totožnosti a náhradního cestovního dokladu ze dne 22. 9. 2022. Dále je rovněž součástí spisu sdělení Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 5. 12. 2022 (doručeno žalovanému dne 6. 12. 2022), č. j. CPR-31818-08/ČJ-2022-930311-T247.
12. Dne 14. 12. 2022 bylo vydáno napadené rozhodnutí, kterým bylo prodlouženo zajištění žalobce podle § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců o 90 dnů.
13. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“)], při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Po provedeném řízení soud dospěl k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně.
14. Podle § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců *policie v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění. Při stanovení doby trvání zajištění je policie povinna zohlednit případy nezletilých cizinců bez doprovodu a rodin či jiných osob s dětmi. Je-li to nezbytné k pokračování přípravy výkonu správního vyhoštění, je policie oprávněna dobu trvání zajištění prodloužit, a to i opakovaně. V řízení o prodloužení doby trvání zajištění cizince za účelem správního vyhoštění je vydání rozhodnutí prvním úkonem v řízení. Odvolání, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné.*

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

15. Podle § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců *doba zajištění nesmí překročit 180 dnů a počítá se od okamžiku omezení osobní svobody. V případě cizince mladšího 18 let nebo rodiny s nezletilými dětmi nesmí doba zajištění překročit 90 dnů.*
16. Soud úvodem konstatuje, že s žalobcem lze souhlasit v tom, že zajištění představuje mimořádné opatření, při němž dochází k zásadnímu omezení osobní svobody jedince. Je proto přípustné toliko při splnění podmínek uvedených v zákoně o pobytu cizinců a návratové směrnici, musí vyhovovat i požadavkům definovaným ústavním pořádkem České republiky (čl. 8 Listiny, čl. 5 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv, čl. 9 odst. 1 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech).
17. V rozsudku č. j. 1 Azs 143/2020-48 ze dne 13. 8. 2020 Nejvyšší správní soud mimo jiné připomněl, jaké požadavky musí být naplněny, aby bylo možné využití zajištění jako prostředku ospravedlnit. Prodloužení zajištění je možné tehdy, jestliže vyhoštění bude alespoň potenciálně možné (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 – 150). Zajištění musí především sledovat vymezený účel, kterým je v případě žalobce realizace správního vyhoštění. Dále platí, že zajištění nesmí přesáhnout přiměřenou dobu vzhledem ke sledovanému cíli (rozhodnutí velkého senátu ESLP ze dne 29. 1. 2008 ve věci Saadi proti Velké Británii, stížnost č. 13229/03).
18. Stěžejní námitkou žalobce je, že se domnívá, že žalovaný nedostatečně odůvodnil jednotlivé kroky, které budou činit za účelem realizace správního vyhoštění. Žalovaný podle žalobce v jeho případě postupoval nepřiměřeně, pokud rozhodl o prodloužení jeho zajištění v situaci, kdy dle žalobce je jeho správní vyhoštění fakticky nerealizovatelné.
19. Aby bylo možné přistoupit k zajištění za účelem realizace správního vyhoštění, je nezbytné, aby správní řízení o vyhoštění bylo vedeno řádně a aby žalovaný postupoval náležitě svědomitě. Jak uvedl Nejvyšší správní soud ve zmíněném rozsudku: „*Při přezkumu rozhodnutí o prodloužení doby zajištění ve správním soudnictví jsou soudy povinny k žalobní námitce přezkoumat, zda zajištění cizince je oprávněné a zda policie postupuje v řízení o správním vyhoštění s náležitou pečlivostí, aktivně, svědomitě a bez zbytečných průtahů. Soudní přezkum zákonnosti zajištění zahrnuje rovněž hodnocení, zda zajištění cizince směřuje k jeho primárnímu cíli. Není přípustné, byl-li cizinec jednou zajištěn za účelem správního vyhoštění podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, aby mohl správní orgán jeho zajištění libovolně prodloužovat až do maximální délky zajištění uvedené v § 125 zákona pouze s odkazem na to, že trvají obavy, že by mohl mařit účel správního vyhoštění. Bez zkoumání procesní aktivity správního orgánu v řízení o vyhoštění by zásah do osobní svobody cizince zůstal bez ochrany a takto limitovaná soudní ochrana by nemohla vyloučit svévolné postupy správních orgánů. Správní orgán proto musí především zdůvodnit, jaké kroky směřující k vyhoštění dosud učinil a z jakého důvodu nebylo dosud možné vyhoštění realizovat.*“
20. Jedním z předpokladů řádného postupu žalovaného je kvalitní a dostačující odůvodnění rozhodnutí o prodloužení zajištění. Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 93/2011 – 79: „*Správní orgán musí v odůvodnění vedlejšího ustanovení výroku rozhodnutí o zajištění, jímž se stanoví doba jeho trvání, uvést, jaké všechny úkony bude pravděpodobně nezbytné provést k přípravě realizace správního vyhoštění konkrétní osoby. Dále lze nepochybně požadovat, aby správní orgán kvalifikovaně na základě svých zkušeností upřesnil v odůvodnění rozhodnutí svůj odhad, jak dlouho zabere provedení každého ze specifikovaných úkonů (např. obvyklá doba komunikace se zastupitelským úřadem země původu cizince, doba potřebná pro poskytnutí právní pomoci ze strany země původu). Správní orgán*

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

musí posuzovat uvedené otázky přísně individuálně, nikoliv paušálním odhadem. Pouze v případě, kdy jsou shora uvedené úvahy obsaženy ve správním rozhodnutí a dle své povahy mají oporu ve správním spisu, mohou se soudy ve správním soudnictví ujmout své přezkumné činnosti a posoudit, zda správní orgán nepřekročil meze správního uvážení či ho nezneužil (§ 78 odst. 1 in fine s. ř. s.).“

21. Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí konstatoval, že dne 6. 12. 2022 mu bylo doručeno sdělení Ředitelství služby cizinecké policie, ve kterém toto uvedlo, že byly ze strany ŘSCP provedeny všechny úkony, které je třeba realizovat ke zjištění totožnosti žalobce. Veškeré dokumenty byly dne 12. 10. 2022 zaslány na Velvyslanectví Marockého království v ČR. ŘSCP ve svém vyjádření sděluje, že je v otázce ověření totožnosti a následného vydání náhradního cestovního dokladu závislé na Velvyslanectví Maroka, které jediné může tyto kroky provést. Dne 25. 11. 2022 obdrželo ŘSCP z Velvyslanectví Maroka sdělení o ověření totožnosti žalobce, který byl ověřen jako X, nar. X, státní příslušnost Marocké království. ŘSCP následně začalo činit kroky k přípravě realizace správního vyhoštění žalobce, kdy Velvyslanectví Maroka bylo v této souvislosti požádáno o vydání náhradního cestovního dokladu. Dne 2. 12. 2022 bylo ŘSCP Velvyslanectvím Maroka telefonicky sděleno, že žádost byla odeslána na příslušné ministerstvo do Maroka, kdy dokad bude vystaven v neurčitěm termínu. K tomu ŘSCP uvedlo, že doba ověřování totožnosti a vystavení náhradního cestovního dokladu je u osob uvádějících státní příslušnost Marocké království ze strany Velvyslanectví Maroka individuální a nelze v žádném případě stanovit přesnou lhůtu pro ověření totožnosti a vydání náhradního cestovního dokladu. V rámci úřední činnosti je ŘSCP známo, že velvyslanectví Maroka spolupracuje a ověřuje totožnost, proto nelze předjímat neověření totožnosti cizince nebo nevystavení dokladu. V případě, že bude Velvyslanectvím Maroka doklad vydán a žalobce se odmítá dobrovolně vrátit do domovského státu, bude ze strany ŘSCP nutné zajistit realizaci správního vyhoštění žalobce v doprovodu policistů ŘSCP, oddělení doprovodu letadel. Na základě těchto skutečností bude nutné zajistit pro žalobce a eskortující policisty letenky, ubytování pro eskortující policisty, dále povolení tranzitu od příslušných policejních orgánů tranzitního státu, zajištění převzetí cizince policejními orgány Marockého království cestou Velvyslanectví Maroka a součinnost Velvyslanectví ČR na letišti a v Maroku. Z důvodu logistického zabezpečení a nutnosti spolupráce na diplomatické úrovni může zajištění těchto náležitostí trvat až jeden měsíc. Vzhledem k uvedeným skutečnostem nebude možné zajistit náhradní cestovní doklad a realizovat správní vyhoštění ve lhůtě zajištění do 19. 12. 2022.
22. Žalovaný uvedl, že je s ohledem na toto sdělení zřejmé, že správní orgán nebyl schopen ke dni vydání rozhodnutí o prodloužení zajištění správní vyhoštění realizovat vzhledem k absenci cestovního dokladu žalobce. Dle něj existuje reálný předpoklad realizace výkonu správního vyhoštění, a to ve stanovené době zajištění, realizace vyhoštění je potenciálně možná. Jak vyplývá ze zprávy ŘSCP, byly úkony směřující o k ověření totožnosti žalobce započaty, ŘSCP komunikuje s Velvyslanectvím Maroka. Ze zprávy ŘSCP nelze přesně určit časový interval pro realizaci vyhoštění, avšak správnímu orgánu je známo, že ověření totožnosti a následné vydání náhradního cestovního dokladu je v době prodloužení zajištění potenciálně možné.
23. Soud pochybení žalovaného v jeho postupu nenalezl. K tomu dále poukazuje na závěry Nejvyššího správního soudu uvedené v jeho rozhodnutí ze dne 24. 10. 2022, č. j. 10 Azs 189/2022 - 44, který zmínil, že v rozsudku 9 Azs 107/2022-41 se tento soud zabýval Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

otázkou, zdali v rozhodnutí o prodloužení doby zajištění cizince splňuje náležitosti odůvodnění úvaha, která spočívá v převzetí obsahu sdělení jiného orgánu veřejné moci coby skutkového zjištění. Uvedl, že: „Devátý senát konstatoval, že taková úvaha splňuje náležitosti odůvodnění rozhodnutí o prodloužení doby zajištění cizince (výčet těchto náležitostí lze nalézt např. v rozsudku NSS ze dne 19. 10. 2011, čj. 1 As 93/2011-79). Tento závěr devátý senát učinil ve vztahu k odkazu na sdělení ŘSCP o průběhu ověřování totožnosti cizince, přičemž skutkové okolnosti věci 9 Azs 107/2022 byly stejné jako v nyní posuzovaném případě. Citace sdělení ŘSCP a z ní učiněné zhodnocení totiž jako celek obsahují důvody pro stanovení konkrétní doby, po kterou žalovaná prodloužila stěžovatelovo zajištění. Z odůvodnění rozhodnutí žalované taktéž vyplývá, jaké úkony je ještě třeba k realizaci správního vyhoštění učinit i jaká doba je k tomu v dané situaci přibližně potřeba. Zároveň jsou v něm uvedeny konkrétní komplikace při ověřování totožnosti stěžovatele z egyptské strany.“

24. V nyní řešené věci žalovaný zohlednil sdělení ŘSCP, které mu byl doručeno dne 6. 12. 2022. Z tohoto vyjádření mj. vyplývá, že dne 25. 11. 2022 obdrželo ŘSCP sdělení z Velvyslanectví Maroka o ověření totožnosti žalobce. Dne 2. 12. 2022 bylo ŘSCP velvyslanectvím informováno, že byly dokumenty odeslány na příslušné ministerstvo do Maroka a doklad bude vystaven v neurčitém termínu.
25. Ze spisu patrné, že žádost o ověření totožnosti žalobce byla sepsána dne 22. 9. 2022, tedy ve stejný den jako bylo vydáno rozhodnutí o žalobcově zajištění a správním vyhoštění. Není sice zřejmé, kdy byla následně předána ŘSCP, nicméně lze předpokládat, že tomu tak bylo obratem, neboť dne 12. 10. 2022 byly dokumenty ŘSCP odeslány na Velvyslanectví Marockého království v Praze. Rozhodnutí o správním vyhoštění nabylo právní moci 4. 10. 2022.
26. Z uvedeného je zjevné, že jak žalovaný, tak ŘSCP byli ve věci aktivní a byly již činěny příslušné kroky k realizaci správního vyhoštění. Žádost o ověření totožnosti byla sepsána ve stejný den, jako byl žalobce zajištěn a doba vyřízení do odeslání na velvyslanectví činila přibližně tři týdny, což nepředstavuje nepřípustné průtahy vylučující prodloužení zajištění.
27. ŘSCP ve svém vyjádření dále zmínilo, že je mu z jeho činnosti známo, že Velvyslanectví Marockého království spolupracuje. Tomuto sdělení odpovídá i další vývoj ve věci, kdy totožnost žalobce byla ověřena ze strany Velvyslanectví Maroka, a to v přiměřené době (dne 25. 11. 2022, tj. tři dny od obdržení dokumentů od ŘSCP), kdy rovněž bylo také ze strany daného velvyslanectví sděleno, že dokumenty byly již odeslány na příslušné marocké ministerstvo dne 2. 12. 2022, tedy opět v adekvátním čase.
28. Co se týče namítané neurčitosti očekávaného termínu vydání náhradního dokladu, respektive pochybnosti o tom, zda bude tento vůbec vydán, ve vztahu k přiměřenosti prodloužení zajištění, soud předně poznamenává, že tuto námitku vnímá v kontextu toho, že žalobce při výslechu sdělil, že svůj cestovní doklad nechal v Turecku, a poté pokračoval směrem do EU za pomoci převaděčů. Byl to tedy předně sám žalobce, kdo zapříčinil absenci dokladu a potřebu ověřovat jeho totožnost a žádat o vydání dokladu náhradního. V tomto ohledu nelze rovněž pominout, že žalobce správnímu orgánu prezentoval nepravdivé údaje ke své totožnosti. Konkrétně jako svou totožnost při zajištění uvedl, že se jmenuje X, nar. X, státní příslušnost Palestina. Až při výslechu, kdy mj. výslovně sdělil, že se jedná o jeho pravou totožnost, uvedl, že se jmenuje X, nar. X, státní příslušnost Maroko. Žalobce žalobu podal opět pod totožností X, nar. X, tedy shodně jako sdělil správnímu orgánu při výslechu. Dle sdělení ŘSCP ze dne 5. 12. 2022 byla nicméně ze strany

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

Velvyslanectví Maroka totožnost žalobce ověřena tak, že se jedná o osobu jménem X, nar. X, státní příslušnost Marocké království. Vzhledem k tomu, že dle žalovaného je proces ověřování totožnosti žalobce a vydání jeho náhradního dokladu doposud v průběhu, lze předpokládat, že totožnost žalobce bude moci být postavena na jisto teprve po jeho dokončení.

29. V rozhodnutí ze dne 24. 10. 2022, č. j. 10 Azs 189/2022 – 44 poukázal Nejvyšší správní soud dále na to, že citace sdělení ŘSCP a z ní učiněné zhodnocení jako celek obsahují důvody pro stanovení konkrétní doby, po kterou žalovaná prodloužila stěžovatelovo zajištění. Soud ve zmíněném rozhodnutí také uvedl, že: *„Současně NSS upozorňuje, že celková doba zajištění stěžovatele nepřekročila ani v okamžiku vydání tohoto usnesení maximální možnou délku zajištění, která je v tomto případě až 365 dnů [§ 125 odst. 2 písm. c) ve spojení s § 125 odst. 3 zákona o pobytu cizinců]. Ostatně ke komplikacím správního vyhoštění přispělo především jednání stěžovatele, který se při zadržení neprokázal dokladem totožnosti. Žalovaná či jiné správní orgány nemohou rychlost vyřizování požadavku na vydání náhradního cestovního dokladu nikterak ovlivnit (viz rozsudek NSS ze dne 12. 3. 2020, čj. 10 Azs 29/2020-28, body 15 a 17).“*
30. Soud v tomto ohledu v nyní řešené věci shodně vnímá, že i v tomto případě sdělení ŘSCP a z něj učiněné zhodnocení takové důvody jako celek obsahuje. ŘSCP ve svém vyjádření mj. zmínilo, že od Velvyslanectví Maroka obdrželo informaci o tom, že k vydání náhradního cestovního dokladu žalobce dojde v neurčitěm termínu. K tomu pak doplnilo, že je mu z jeho úřední činnosti známo, že Velvyslanectví Maroka spolupracuje a že nelze předjímat neověření totožnosti žalobce při nevydání dokladu.
31. Žalovaný do svého odůvodnění uvedl úvahu o tom, zda je správní vyhoštění potenciálně možné a v jakém časovém výhledu (doba prodloužení zajištění). Jeho postup byl vysvětlen v rozhodnutí o zajištění, nyní adekvátně doplněn v návaznosti na již realizované kroky, které byly detailně v rozhodnutí o prodloužení zajištění popsány ve smyslu vyjádření ŘSCP, které žalovaný obdržel.
32. Přestože ke dni vydání napadeného rozhodnutí byly dány faktické překážky správního vyhoštění žalobce pro nemožnost ověření totožnosti a absenci cestovního dokladu, lze očekávat, že se dané podaří v době prodloužení zajištění odstranit, a naopak nic bez dalšího nenásvědčuje tomu, že by tomu tak nemělo být. Jakkoli by postup všech orgánů mohl být rychlejší, jsou možnosti žalovaného omezené, neboť musí vyčkat postupu příslušných marockých orgánů. Účelem zajištění je vytvoření podmínek pro vycestování, přičemž případ žalobce není v tomto ohledu nikterak výjimečný. Soud neshledal žádné zásadní pochybení. Podmínky pro vycestování byly žalovaným adekvátně vytvořeny, žalovaný činil veškeré potřebné kroky, které ve svém rozhodnutí řádně zdůvodnil, což platí i o postupu ŘSCP.
33. Sud se ztotožňuje s žalobcem v tom, že není možné automaticky prodlužovat zajištění cizince na maximální možnou dobu trvání zajištění pouze na základě obav z maření realizace výkonu správního vyhoštění. V daném případě však z ničeho nevyplývá, že by se mělo o takovou situaci jednat. Přestože nebyl ze strany Maroka sdělen konkrétní očekávaný termín vydání dokladu, byly činěny adekvátní kroky, a to, jak bylo uvedeno, v adekvátním časovém sledu. Z uvedeného vývoje nevyplývá naopak jakákoli nepřiměřenost. Jak zmínil Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku, nemůže žalovaný ani jiné správní orgány rychlost vydání náhradního dokladu nikterak ovlivnit. V dané věci

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

však z ničeho neplyne, že by daný doklad vydán být neměl, byť není znám konkrétní termín. Žalovaný přistoupil k prodloužení zajištění o 90 dnů dle soudu adekvátně. V případě žalobce doposud nedošlo k dosažení maximální doby zajištění, jeho zajištění bylo poprvé prodlouženo o 90 dní.

34. Žalovaný také jasně popsal, jaké konkrétní kroky bude ve věci potřeba učinit a provedl i jejich časový odhad. Uvedl, že zajištění bylo prodlouženo o 90 dnů s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění, jak je uvedeno ve vyjádření ŘSCP ze dne 6. 12. 2022. Kroky k ověření totožnosti žalobce a vydání náhradního cestovního dokladu již byly podniknuty a byly i urgovány. Ověření totožnosti je stále v běhu, překážka v podobě absence dokladu bude v nejbližší době prolomena. Neexistuje trvalejší překážka, která by bránila vyhoštění žalobce. Je reálný předpoklad, že bude totožnost žalobce v prodloužené době zajištění ověřena a bude vydán doklad, tudíž bude realizace vyhoštění možná. Žalovaný je nucen vyčkat reakce požadovaného státu. Obvykle se tato doba u občanů třetích zemí pohybuje kolem 40 – 60 dní dle individuálního případu. Bylo také přihlédnuto k době nutné k zabezpečení přepravních dokladů, kdy ŘSCP jako příslušný orgán obstarává letenku nebo vyjednává průvoz cizince do domovského státu, doba k zajištění potřebných náležitostí se pohybuje kolem 30 kalendářních dnů. Žalovaný je přesvědčen, že doba zajištění 90 dnů je přiměřená.
35. K tomu lze doplnit, že dle vyjádření ŘSCP v případě, že bude velvyslanectvím Maroka doklad vydán a žalobce se odmítá dobrovolně vrátit do domovského státu, bude ze strany ŘSCP nutné zajistit realizaci správního vyhoštění žalobce v doprovodu policistů ŘSCP, oddělení doprovodu letadel. Na základě těchto skutečností bude nutné zajistit pro žalobce a eskortující policisty letenky, ubytování pro eskortující policisty, dále povolení tranzitu od příslušných policejních orgánů tranzitního státu, zajištění převzetí cizince policejními orgány Marockého království cestou Velvyslanectví Maroka a součinnost Velvyslanectví ČR na letišti a v Maroku. Z důvodu logistického zabezpečení a nutnosti spolupráce na diplomatické úrovni může zajištění těchto náležitostí trvat až jeden měsíc. Vzhledem k uvedeným skutečnostem konstatovalo ŘSCP, že nebude možné zajistit náhradní cestovní doklad a realizovat správní vyhoštění ve lhůtě zajištění do 19. 12. 2022, tedy ve lhůtě původního zajištění.
36. Lze shrnout, že žalovaný postupoval řádně ve spolupráci s ŘSCP a příslušným velvyslanectvím, které dle zkušeností ŘSCP v těchto věcech spolupracuje. Přestože tedy není zcela přesně možné určit, kdy bude doklad žalobci vydán, nelze s ohledem na uvedené ani bez dalšího předjímat jeho nevydání.
37. Taktéž námitku žalobce, že žalovaný nedostatečně posoudil možnost uložení zvláštních opatření na místo zajištění, jako důvodnou neposoudil.
38. Podle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců *zvláštním opatřením za účelem vycestování cizince z území (dále jen „zvláštní opatření za účelem vycestování“)* je a) *povinnost cizince oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, každou jeho změnu oznámit následující pracovní den policii a ve stanovené době se na adrese místa pobytu zdržovat za účelem provedení pobytové kontroly, b) složení peněžních prostředků ve volně směnitelné měně ve výši předpokládaných nákladů spojených se správním vyhoštěním (dále jen „finanční záruka“)* cizincem, kterému je *zvláštní opatření za účelem vycestování uloženo; peněžní prostředky za cizince může složit státní občan České republiky nebo cizinec s povoleným dlouhodobým anebo trvalým pobytem na území (dále jen „složitel“), c) povinnost cizince osobně se hlásit policii v*

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

době policií stanovené, nebo d) povinnost cizince zdržovat se v místě určeném policií a ve stanovené době být v tomto místě přítomen za účelem provedení pobytové kontroly.

39. Uvedená opatření představují alternativní řešení s cílem minimalizace omezování osobní svobody v případě zajištění cizinců (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2011, č. j. 1 As 132/2011 - 51). Užití těchto mírnějších opatření předpokládá, že cizinec bude se státními orgány spolupracovat při jejich realizaci, a že neexistuje důvodná obava, že se bude vyhýbat případnému výkonu vyhoštění. Možnost aplikace zvláštního opatření nutně také závisí na důvodu zajištění.
40. Soud se ztotožňuje s názorem žalobce, že je nezbytné posuzovat možnost uložení zvláštních opatření individuálně s přihlédnutím ke všem relevantním okolnostem daného případu, nicméně má za to, že v případě žalobce bylo posouzeno řádně. Žalovaný se dostatečně zabýval tím, zda mírnější opatření účinná. Poukázal na to, že je povinen předcházet trestné činnosti a činnosti, která není v souladu se zákonem. Z jednání žalobce je dle žalovaného zřejmé, že existuje nebezpečí, že zmaří výkon rozhodnutí o správním vyhoštění a nevycestuje v době mu stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění, neboť jeho předchozí jednání demonstruje to, co si myslí o zdejším právním pořádku. Svůj cestovní doklad předal převaděčům v Turecku a do ČR tak přijel bez platného cestovního dokladu, bez platného oprávnění k pobytu za pomoci převaděčů ve skrytu automobilem z Maďarska. Z jeho výpovědi je patné, že vycestovat nechce, opakovaně uvedl, že chce odjet do Itálie. Žalobce také zatajoval údaje o své totožnosti a svévolně cestoval v rámci EU. Jeho jednání svědčí dle žalovaného o naprosté neúctě k právnímu řádu nejen ČR, ale i dalších zemí EU.
41. Žalovaný poukázal na to, že je zde zájem společnosti na dodržení podmínek pro vstup a pobyt cizinců. V případě žalobce bylo přistoupeno k prodloužení zajištění. Žalovaný poukázal na veškeré skutkové okolnosti případu, na základě kterých byl žalobce shledán natolik nedůvěryhodným, že správní orgán na základě těchto skutečností dospěl k závěru, že by žalobce dobrovolně z území schengenského prostoru nevycestoval. Konkrétně bylo zohledněno, že žalobce nedisponoval v době kontroly cestovním dokladem ani pobytovým oprávněním. Z jeho výpovědi je evidentní, že vycestovat do domovského státu nechce, kdy opakovaně sdělil, že jeho cílem je Itálie, kde chce žádat o azyl a pracovat. Náhradní doklad si nevybavil a svévolně cestoval v rámci států EU. Do ČR přicestoval za pomoci převaděčů ve skrytu. Žalovaný uvedl, že v případě žalobce postrádá jakoukoli jistotu, že by žalobce dodržoval mu uložené povinnosti.
42. K možnosti uložení zvláštního opatření dle § 123b odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců žalovaný konstatoval, že se neztotožňuje s tím, že by žalobce splnil povinnost tam uvedenou. Na území nemá žalobce žádnou adresu, kde by pobýval. Setrvání v ČR nemá ani v plánu, neboť ČR pouze projížděl. Žalobce zde rovněž nemá žádný majetek a nedisponuje ani finančními prostředky. Dle žalovaného je reálné, že žalobce nebude zvláštní opatření respektovat, poukázal v této souvislosti na to, že žalobce nemá dostatečné prostředky ani na vycestování. Žalovaný vyloučil rovněž možnost aplikace zvláštního opatření dle písm. b) daného ustanovení. Žádná záruka nebyla složena ani nabídnuta, žalobce nedisponuje dostatečnými prostředky. Žalovaný rovněž shledal jako nemožné uložit žalobci zvláštní opatření dle písm. c) ustanovení. Žalobce neskýtá záruku, že by dodržoval povinnost se ve stanovené době osobně hlásit na policii, do protokolu uvedl, že cestuje do Itálie. Žalovaný nepovažoval za účelné ani uložení zvláštního opatření dle písm. d) příslušného ustanovení.

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

43. Lze shrnout, že jednotlivá zvláštní opatření nemohla být podle použita, neboť by nebyla účelná. Soud sdílí závěr žalovaného, že s ohledem na uvedené skutečnosti nebyly dány záruky, že by uložení zvláštních opatření za účelem vycestování podle ust. § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců bylo efektivní, naopak existovalo riziko, že by žalobce zvláštní opatření nesplnil. Žalovanému proto nezbylo než přistoupit k zajištění žalobce.
44. K tomu soud uvádí, že se ztotožňuje s žalovaným ohledně jeho posouzení žalobce jako zcela nedůvěryhodného. Žalobce sám správnímu orgánu vyjmenoval celou řadu skutečností ohledně své pobytové historie, které svědčí i samy o sobě, natož souhrnně, naprosté absenci důvěryhodnosti. Žalobce konkrétně sdělil, že z Maroka odcestoval do Turecka, kde zanechal svůj cestovní doklad. Poté se přes několik evropských států dostal do Maďarska, kdy dle svého sdělení přešel plot v lese mimo hraniční přechod. Poté cestoval do ČR, kterou měl (chtěl) pouze projíždět, neboť jeho cílem byla Itálie, kde chtěl podle svého tvrzení požádat o udělení mezinárodní ochrany a pracovat. Že by žádal o azyl v ČR, naopak vyloučil. Stejně tak uvedl, že se nechce vrátit do domovského státu, aniž by však toto opřel o jakéhokoli konkrétní důvody. Soud považuje rovněž za zcela zásadní skutečnost ve vztahu k žalobcově nedůvěryhodnosti fakt, že žalobce uváděl odlišně svou totožnost. Žalobce neměl problém správnímu orgánu prezentovat nepravdivé údaje o své osobě, kdy nelze vyloučit, že tak činil i opakovaně, neboť totožnost ze strany Velvyslanectví Maroka byla ověřena opět odlišně. Soud proto nemá žádné pochybnosti o tom, že na žalobce je nutné nahlížet jako na zcela nedůvěryhodného, není důvod mu věřit v tom, že by měl v ČR dodržovat jakákoli zvláštní opatření na místo zajištění. Uvádí-li žalobce v žalobě, že na území ČR nepáchal žádnou trestnou činnost, pak tato skutečnost sama o sobě uložení zvláštních opatření odůvodnit rozhodně nemůže. Soud nadto také podotýká, že žalobce sdělil, že ČR pouze projížděl, nemá zde žádné vazby ani zázemí, proto není ani zřejmé, jak by si žalobce bez zajištěného pobytu v ČR realizaci jednotlivých zvláštních opatření vůbec představoval. Možnost zvláštních opatření v podobě finanční záruky byla v případě žalobce také adekvátně vyloučena, neboť žalobce sdělil, že na složení finanční prostředky nemá, uvedl, že má u sebe toliko částku ve výši 100 euro.
45. Dle § 179 odst. 1 zákona o pobytu cizinců *vycestování cizince není možné v případě důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu tam hrozilo skutečné nebezpečí.* Dle § 2 téhož ustanovení *za skutečné nebezpečí se podle tohoto zákona považuje navrácení v rozporu s článkem 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.*
46. Samotným rozhodnutím o prodloužení zajištění není žalobci ukládána povinnost vycestovat. Podle usnesení rozšířeného senátu ze dne 23. 11. 2010, č. j. 7 As 79/2010 – 150: *„má správní orgán povinnost se zabývat v řízení o zajištění cizince možnými překážkami správního vyhoštění, předání nebo vycestování tohoto cizince v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo kdy před rozhodnutím o zajištění cizince vyšly najevo. V takové situaci je správní orgán povinen možné překážky správního vyhoštění, předání nebo vycestování cizince před rozhodnutím o zajištění cizince předběžně posoudit a učinit si úsudek o tom, zda je správní vyhoštění, předání nebo vycestování cizince alespoň potenciálně možné.“*
47. Žalovaný se zabýval existencí možných překážek žalobcova vycestování dle § 179 zákona o pobytu cizinců, jeho posouzení bylo dostatečné s ohledem na absenci jakýchkoli relevantních tvrzení v tomto ohledu ze strany žalobce, který žádné překážky jeho Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

vycestování nezmínil, a naopak sdělil, že je Maroko pro něj bezpečná země, vrátit se nechce proto, že chce odjet do Itálie za lepším životem. Pokud by měl žalobce ve vlasti jakékoli problémy, správnímu orgánu by je nepochybně uvedl. Bez jakéhokoli zdůvodnění žalobce také výslovně sdělil, že chce požádat o udělení mezinárodní ochrany v Itálii, kam směřuje, nicméně není na žalobci, aby volil, v jaké zemi bude o mezinárodní ochranu žádat. Žalobce neuvedl žádný důvod, který by mu měl bránit o podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany již v ČR.

48. Soud jako důvodnou neposoudil ani námitku ohledně nedostatečných podkladů. Žalovaný vycházel z materiálů, které měl k dispozici z předchozího řízení o zajištění žalobce, což nebylo v daném případě neadekvátní. Žalovaný připojil dokumenty o dalším vývoji věci, zejména uváděné vyjádření ŘSCP, což bylo na místě. Žalobce v žalobě nezmínil, jaké další konkrétní dokumenty podle něj měl žalovaný obstarat, svou námitku blíže neupřesnil, není tedy zřejmé, co žalovanému v tomto ohledu vytýká.
49. Návrh žalobce na přiznání odkladného účinku soud zamítl, neboť přiznání odkladného účinku žaloby proti zajištění cizince je vyloučeno, jelikož by se nejednalo o prozatímní procesní řešení, ale o řešení konečné, neboť by vedlo k ukončení zajištění žalobce, čímž by byl popřen smysl následného rozhodování ve věci, jestliže žalobce byla zajištěna z důvodu obavy z maření rozhodnutí. Přiznání odkladného účinku by mělo shodné konečné účinky jako vyhovění žalobě.
50. Soud neshledal důvody pro zrušení žalobou napadeného rozhodnutí, proto žalobu jako nedůvodnou zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
51. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, je ve výroku tohoto rozsudku uvedeno. Žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému žádné náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Pokud svým významem kasační stížnost podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

V Praze dne 24. 1. 2023

Mgr. Kamil Tojner v. r.
Soudce

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.